

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Van

Datum

13 februari 2024

Referentie

44094435

Bijlagen

2

Intern OCW afgestemd

FEZ, HOenS, IB, WJZ

**Interdepartementaal
afgestemd**

BZK, BuZA, EZK, IenW, VWS

nota

BNC fiche Raadsaanbevelingen Kennisveiligheid

Aanleiding

Op 24 januari jl. heeft de Europese Commissie (de Commissie) een aanbeveling over kennisveiligheid gepubliceerd. Dit voorstel is onderdeel van een breder pakket over economische veiligheid.

Dit BNC-fiche zal interdepartementaal worden besproken tijdens het BNC-overleg van 21 februari. Voorafgaand vernemen wij graag uw akkoord op de ambtelijke lijn vanuit OCW.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de verzending van het fiche in de bijlage naar de Tweede Kamer, d.w.z. na verdere interdepartementale bespreking en vaststelling in de MR.

Kernpunten

- De Raadsaanbeveling maakt onderdeel uit van een pakket van vijf economische veiligheidsinitiatieven¹ en een overkoepelende mededeling waarin de Commissie informeert over de vervolgstappen betreffende de economische veiligheid van de EU. Dit pakket bouwt voort op de eerdere Gezamenlijke Mededeling over een Europese Economische Veiligheidsstrategie².
- Het pakket bevat naast de raadsaanbeveling op kennisveiligheid een white paper over onderzoek naar dual-use technologieën, een white paper over exportcontroles op dual-use goederen en een white paper over de risico's van investeringen in bepaalde technologische sectoren vanuit de EU richting het buitenland.
- U ontvangt spoedig een nota over de kabinetsreactie over onderzoek naar dual-use technologieën: deze u zult medeondertekenen met EZK.
- Het voorstel van de Commissie kan als volgt worden samengevat:
 - Het doel is om de lidstaten, hoger onderwijsinstellingen en andere publieke en private onderzoeksorganisaties en hun financieringsorganisaties in de EU te ondersteunen bij het identificeren en aanpakken van kennisveiligheidsrisico's.
 - Kernpunten zijn de *'whole-of-government-approach'*, de betrokkenheid van de sector en een aantal van de maatregelen, waaronder het Loket Kennisveiligheid en de kennisveiligheidsdialog.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_363

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_3358

Deze komen overeen met het Nederlandse beleid, evenals de gebruikte definitie van kennisveiligheid.

Datum

13 februari 2024

- De Commissie vraagt de lidstaten om binnen negen maanden een nationale actieplan op te stellen rondom kennisveiligheid.
- Het BNC fiche bevat de Nederlandse positie ten aanzien van de aanbeveling.
 - Nederland is positief dat de Commissie met de Raadsaanbevelingen een voorstel doet voor meer samenhang en inzet vanuit de EU en lidstaten op kennisveiligheid. Nederland heeft zich hier ook sterk voor ingezet. Het samen optrekken in EU verband is onontbeerlijk voor een effectief kennisveiligheidsbeleid.
 - Het kabinet vindt het positief dat in de raadsaanbeveling duidelijk wordt gecommuniceerd over het belang van open internationale samenwerking, de landen-neutrale aanpak en het belang van een toekomstbestendige en adaptieve aanpak.
 - Met betrekking tot de voorstellen van de Commissie die zich richten op de financieringsorganisaties en de kennisinstellingen heeft het kabinet wat aandachtspunten: de administratieve lasten voor de kennisinstellingen moeten zo laag als mogelijk blijven.
 - Het kabinet vraagt daarnaast aandacht voor de strakke deadline van negen maanden voor het opleveren van een plan van aanpak door de lidstaten. Afhankelijk van de startpositie van de lidstaat, zou een gedegen uitwerking hiervan meer tijd kosten. Ook is het niet duidelijk of, hoe en wie de plannen van aanpak zal beoordelen.
 - Tot slot benadrukt het kabinet dat gezien de definitie van kennisveiligheid die wordt gehanteerd, er meer aandacht mag zijn voor het aanpakken van heimelijke beïnvloeding en het omgaan met ethische kwesties.

Toelichting

- Aard van het instrument: De Raadsaanbeveling is niet juridisch bindend, maar de definitieve tekst zal worden aangenomen door de Raad en zal daarmee politiek commitment vragen dat sterker is dan in het geval van Raadsconclusies op initiatief van een Voorzitterschap. Daarom is het van belang dat de definitieve tekst zoveel mogelijk in lijn is met het Nederlandse beleid.
- Proces fiche: Dit door OCW opgestelde fiche wordt voorafgaand aan de goedkeuring door de Ministerraad (MR) interdepartementaal besproken tijdens het BNC-overleg van 21 februari. Op 27 februari wordt het fiche besproken in de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen (CoCo) en ligt het op 1 maart in de MR.
- Krachtenveld: naar verwachting zal de meerderheid van de lidstaten positief tegenover dit voorstel staan. Wel wordt de aandacht gevraagd voor de administratieve lasten die bij kennisinstellingen kunnen komen te liggen, en de termijn van negen maanden waarbij al een kennisveiligheidsplan bij de Commissie aangeleverd dient te zijn.
- Besluitvormingsprocessen EU: Planning is dat in de Raad voor Concurrentievermogen van mei het document officieel wordt aangenomen.